

ZASTĘPCA
DYREKTORA GENERALNEGO
SŁUŻBY WIĘZIENNEJ

BIURO RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH

WPL. 2023 -12- 12

Zał. NR

RPW/108258/2023 P
Data:2023-12-12

Warszawa, dnia 6 grudnia 2023 r.

BDG.070.61.2023.KS

Pan
Wojciech Brzozowski
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich
Al. Solidarności 77
00 – 090 Warszawa

Szanowny Panie Rzeczniku

W nawiązaniu do pisma o sygn. IX.517.1179.2023.KK z dnia 14 listopada 2023 r. dotyczącego sytuacji osób pochodzenia romskiego przebywających w warunkach izolacji penitencjarnej pragnę w pierwszej kolejności serdecznie podziękować za nadane uwagi, co do sposobu funkcjonowania tej grupy osadzonych w trakcie pobytu w jednostkach organizacyjnych Służby Więziennej. Zapewniam, że przedstawione przez Pana spostrzeżenia zostaną wykorzystane w procesie koordynowania i realizowania oddziaływań penitencjarnych oraz w toku bieżącego nadzoru nad indywidualizacją wykonywania kary pozbawienia wolności, w szczególności wobec wybranych grup skazanych.

Podkreślam, że kierownictwo Służby Więziennej dostrzega konieczność podejmowania aktywnych działań o charakterze readaptacyjnym, co bezpośrednio związane jest z podstawowymi zadaniami nałożonymi przez ustawodawcę na formację. Zakres działań korekcyjnych, które stanowią fundament i cel wykonywania kary pozbawienia wolności, uzależniony jest od rozpoznanych problemów w różnych sferach funkcjonowania zgodnie ze współczesną wiedzą naukową z zakresu resocjalizacji i rehabilitacji, ze szczególnym uwzględnieniem cech, które przyczyniły się do wejścia w kolizję z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa.

W mojej ocenie zaznaczenia wymaga, że podejmując służbę, każdy funkcjonariusz Służby Więziennej składa pisemne ślubowanie, w którym zobowiązuje się do rzetelnego wykonywania powierzonych mu zadań i polecenia przełożonych, przestrzegając Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i wszystkich przepisów prawa, jak również tajemnic związanych ze służbą, a także zasad etyki zawodowej, ze szczególnym uwzględnieniem poszanowania godności ludzkiej. Dotychczasowe doświadczenia wskazują, że podlegli funkcjonariusze przestrzegają wspomnianej rotę ślubowania wobec wszystkich osób pozbawionych wolności niezależnie od ich płci, wieku, niepełnosprawności, rasy, religii, narodowości, głoszonych przekonań politycznych, pochodzenia etnicznego, wyznania i orientacji seksualnej. Wszelkie nieprawidłowości w tym zakresie ujawnione w toku bieżącego nadzoru, stanowią podstawę do wyciągnięcia daleko idących konsekwencji.

W mojej ocenie stwierdzenia o charakterze ogólnym, wedle których funkcjonariusze Służby Więziennej mieli dopuszczać się utrwalania stereotypu Roma jako osoby gorszej, nie są uprawnione. Dotychczas realizowane działania o charakterze kontrolnym i nadzorczym nie dają podstaw do formułowania tego rodzaju ocen, które mogą być krzywdzące dla podległej kadry. Niezależnie od tego zastrzeżenia pragnę podkreślić, że inicjatywa mająca na celu zwiększenia świadomości funkcjonariuszy z zakresu komunikacji międzykulturowej zasługuje na docenienie. Bezsprzecznym jest, że edukacja ma znaczenie w przeciwdziałaniu dyskryminacji, dlatego zagadnienia związane ze standardami ochrony praw człowieka i prewencji tortur są stałym elementem szkoleń Służby Więziennej. Mając na względzie doniosłość tej kwestii, podjąłem decyzję o przekazaniu otrzymanej od Pana informacji o możliwości przeprowadzenia szkolenia dla funkcjonariuszy Służby Więziennej na temat specyfiki funkcjonowania społeczności romskiej kierownikom działów penitencjarnych wszystkich jednostek penitencjarnych celem służbowego wykorzystania i ewentualnej organizacji tego rodzaju szkoleń.

Raz jeszcze podkreślam, że Służba Więzienna ma ogromne doświadczenie w realizacji zasady indywidualizacji wykonywania kary pozbawienia wolności. Zapewnienie właściwych standardów odbywania kary nie stanowi żadnego nowego wyzwania w pracy resocjalizacyjnej.

Z poważaniem
gen. Andrzej Leńczuk
ZASTĘPCA DYREKTORA GENERALNEGO
SŁUŻBY WIĘZIENNEJ

gen. Andrzej Leńczuk

Wykonano w 2-ch egz.:

1. adresat
2. aa.